

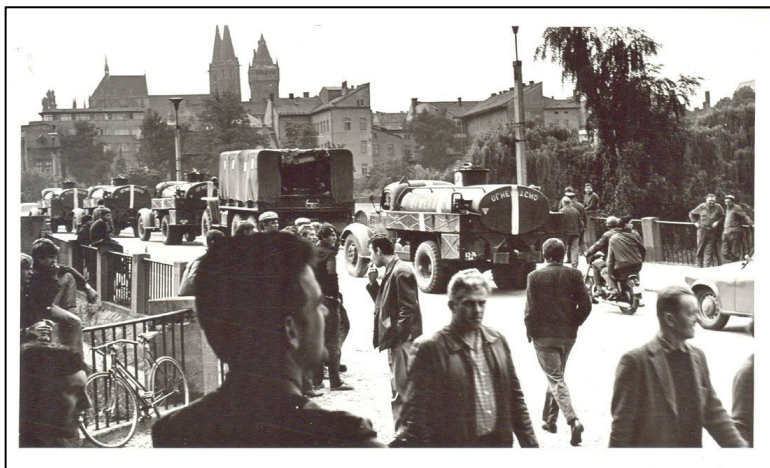
41. výročí 21. srpna 1968 a 40. výročí 21. srpna 1969 v Kolíně

Napřed krátké zamyšlení nad rokem i srpnem 1968. V pátek 21. srpna 2009 uplynulo již 41 let od invaze armád pěti států Varšavské smlouvy do tehdejší Československé socialistické republiky. Každoročně se jedná o významné výročí a nepochybně též o historicky závažnou událost, znamenající konec tzv. demokratizačního a obrodného procesu po zasedání tehdejšího Ústředního výboru Komunistické strany Československa (ÚV KSČ) v lednu 1968. Pražské jaro roku 1968 nabývalo nejrůznějších podob, tvarů, nadějí a zklamání již v průběhu onoho osudného roku i v průběhu let dalších a hlavně pak po 17. listopadu roku 1989. A právě posledních 20 let opravdové a skutečné svobody a demokracie, která se všemi svými klady a zápory provází náš každodenní život, postavilo tehdejší události do té nejsprávnější polohy, do nejsprávnějšího světla. Dnes je snad všem rozumně uvažujícím lidem zcela jasné, že svoboda a demokracie prvních osmi měsíců roku 1968 byla jen slabým – komunisty řízeným odvarem těchto základních atributů života normální lidské společnosti. Pamatuje si snad někdo na to, že by vedle KSČ a ji přísluhujícím stranám v tzv. Národní frontě, existovala jiná politická strana? Že by snad byly možné svobodné volby? Vždyť naprostá většina tehdejší společnosti neměla po 20 letech komunistické vlády, v první polovině 50. let pak hrůzovlády a teroru, ani ponětí o tom, co to vlastně svobodné volby jsou. Že by byl možný jiný, než komunistický světový názor? Tehdy existující KAN – Klub angažovaných nestraníků, to byl skutečně jen lehce diskusní klub, žádná politická strana. Hysterickým pokřikem a absolutním zákazem skončily i tehdejší slabé pokusy o obnovení sociální demokracie. Co jiného bylo konečně možné očekávat od lidí, pozdějších velezrádců, kteří tehdy stáli v čele naší republiky, v čele onoho obrodného a demokratizačního procesu?

Byli to: první tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček, naivní a někdy i plačící idealista, věřící snad až do konce svého života v to, že komunismus je reformovatelný. Prezident republiky, armádní generál Ludvík Svoboda, lokajský přísluhovač kremelských komunistů již z dob 2. světové války, osoba významně se podílející na komunistickém puči

v únoru roku 1948. Předseda Národního shromáždění Josef Smrkovský, taktéž školený stranický kádr, který se až tragicky zapsal do poválečné historie naší republiky, když při květnovém pražském povstání v roce 1945 zastupoval v tehdejší České národní radě komunistickou stranu. Zde v duchu Gottwaldových instrukcí tvrdě bránil jakémukoliv jednání o možném postupu amerických tanků z Plzně a Rokycan do Prahy. Prahu tehdy prostě musela osvobodit nebo do ní za každou cenu jako první vstoupit Rudá armáda. Předseda vlády Oldřich Černík, profesionální komunistický funkcionář, v 50. letech předseda Krajského národního výboru v Ostravě. Samolibost a cynismus tohoto člověka a současně i slabost demokratického systému vyjadřuje popuzující skutečnost, že on, nepochybný velezrádce, má hrob na vyšehradském Slavíně, místě věčného odpočinku největších postav naší historie. Velezrady se všichni výše jmenovaní dopustili nade vší pochybnost tím, že už v srpnu 1968 podepsali tzv. moskevské protokoly, nemluvě o dalších zákonech a opatřeních akceptovaných a podepsaných Alexandrem Dubčekem, Ludvíkem Svobodou a Oldřichem Černíkem v době do dubna roku 1969. Jediným člověkem z vrcholné komunistické sestavy roku 1968, který se zachoval tak, jak měl, byl tehdejší předseda Národní fronty, MUDr. František Kriegel. On jediný nepodepsal výše zmíněné moskevské protokoly a nepodílel se na ničem, co následovalo po srpnu 1968. Budiž mu za to odpuštěno mnohé, ne-li celá jeho komunistická minulost.

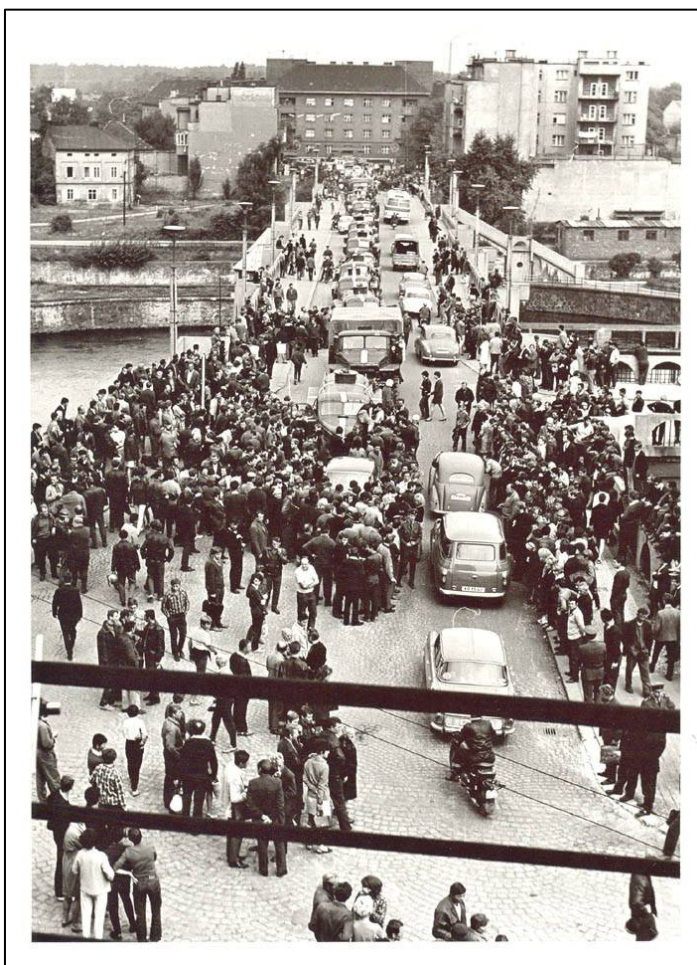
Tak tedy v pátek 21. srpna si i v Kolíně připomněli někteří lidé další výročí vpádu vojsk zemí Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem a jeho Rudou armádou do tehdejšího Československa. Dva kolínští občané, tehdy mladíci, Vladimír Hnulík a

Miroslav Beránek se stali, stejně jako několik dalších stovek občanů republiky, obětmi této zákeřné akce, která však celému světu nad slunce jasněji ukázala jednu z nejodpornějších tváří komunistického režimu.

Tedy žádný socialismus s lidskou tváří, ale stovky mrtvých, zmrzačených a zraněných lidí spolu s ohromnými materiálními škodami, to byla skutečná tvář socialismu, nejspravedlivějšího společenského řádu pod vedením Komunistické strany Československa. Tak to alespoň

zastánci této ideologie po desítky let hlásali a troubili do světa. Kvalitní i počtem dostačující fotografickou dokumentaci srpnových dnů roku 1968 v Kolíně pořídil v té době Jaroslav Kronus. Tyto fotografie jsou součástí fotokronik města Kolína, které tento fotograf dlouhá léta pořizoval. Kolín snad materiálně nijak výrazněji průjezdem sovětských vojsk neutrpěl. Kronikář, který tehdy spolu s rodinou bydlel v Kolíně něco málo přes pět měsíců a pracoval v národním podniku ZPA Pečky si pamatuje následující. 20. srpna jsem se večer díval s manželkou na televizi, kde běžel starší český film „Řeka čaruje“ a nic nenasvědčovalo dramatickému zítřku. Abych byl včas v zaměstnání

v Pečkách, musel jsem vstávat ráno před pátou hodinou. Téměř automaticky jsem si po tom, co jsem vstal, zapnul tehdejší „dráták“ neboli rozhlas po drátě a z dokola opakovaných zpráv jsem se s obtížně popsatelným překvapením dověděl o invazi tzv. spřátelených armád do naší vlasti. Přesto jsem odjel do zaměstnání do Peček, kde se však moc npracovalo. Pamatuji se na nějaké shromáždění na nádvoří továrny a matně na nějaké emotivní proslovy. Domů do Kolína jsem se ten den vrátil během dopoledne, mohlo to být tak max. do jedenácti hodin, a to

už směrem ze Zálabí přejížděly přes Masarykův most desítky a během dne určitě i stovky vozidel, mezi nimiž však byly i tanky s rudou hvězdou na pancéřových věžích. Viz fotografie Jaroslava Kronuse na této i předchozí stránce. Kam směřovaly nevím, pravděpodobně na Prahu. Co si ještě dost dobře pamatuji, to byly velké obavy a možná i strach, které jsem měl při pohledu na skupiny místní mládeže, které z hustě obsazených chodníků naproti dnes již neexistujícímu kinu Jas, házely po jedoucích tancích rajčata a možná i kameny. Kulometná dávka z věže jednoho nebo více tanků, kterými byla tato

bojová vozidla ozbrojena, by určitě znamenaly masakr strašných rozměrů. Zaplat' Bůh, že se tak nestalo. Dále se pamatují se na plačtivý projev Alexandra Dubček po návratu z Moskvy a na to, jak se věci začaly pomalu, ale jistě vracet do starých kolejí. Pamatují samozřejmě také na to, jak se Kolín začal dovídat, že 21. srpna dopoledne, spolu s mnohými dalšími lidmi zahynul před budovou Československého rozhlasu na

Vinohradské třídě v Praze po střetech s vojáky okupační armády kolínský občan, tehdy ani ne devatenáctiletý student Vladimír Hnulík. Podle lékařské zprávy ze srpna 1968, která je uložena v archivu Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze, zemřel na zakrvácení dutiny hrudní, pohmoždění plic, zlomeninu hrudní páteře, žeber a pažní kosti. Je tedy

nepochybné, že byl buď přejet nebo nějakým jiným způsobem přimáčknut motorovým vozidlem. Další rána pro Kolín se dostavila 10. září 1968, kdy byl opilý sovětským vojákem postřelen v Opletalově ulici v Praze, tehdy

šestnáctiletý tiskařský učeň a kolínský občan Miroslav Beránek. Zemřel o několik hodin později na následky průstřelu plic a žaludku. Oba mladíci jsou pohřbeni na městském hřbitově na Zálabí. Oba také byli zahrnuti do aktu uznání protikomunistického odboje občanů města a okresu Kolín, který v červnu roku 1992 schválilo tehdejší Městské zastupitelstvo v Kolíně a jehož iniciátory byli starosta města Jiří Buřič a zde píšící kronikář, zastávající tehdy funkci tajemníka městského úřadu. Jiří Buřič, ať už ve funkci starosty

města, nebo jako normální občan, nikdy nezapomněl položit 21. srpna k oběma hrobům květiny a určitě nejen proto, že Miroslav Beránek byl jeho spolužák ze základní školy. Vladimír Hnulík je na fotografii umístěné na této stránce vlevo, Miroslav Beránek vpravo.

Až umřu, nic na tom světě
se nestane a nezmění,
jen srdcí několik se zachvěje
v rose jak k ránu květiny.
J. Walker

Hluboce zarmoucení oznamujeme všem přátelům a známým,
že dne 10. září 1968 byl v Praze zničen mladý život našeho
drahého syna, bratra, synovce, vnuka a pravnuka

Miroslava Bezánka
učně OTK v Kolíně

ve věku 16 a půl roku.
S našim drahým zesnulým se rozloučíme v pondělí dne 16. září
ve 13.30 hodin v obřadní síni v Kolíně.

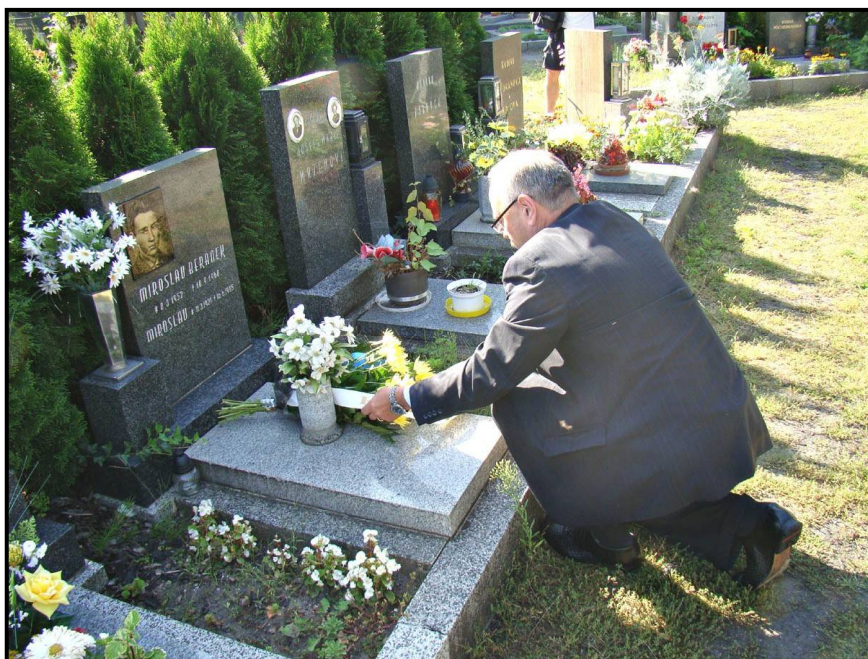
Kolín dne 11. září 1968.

Jménem všech pozůstalých:

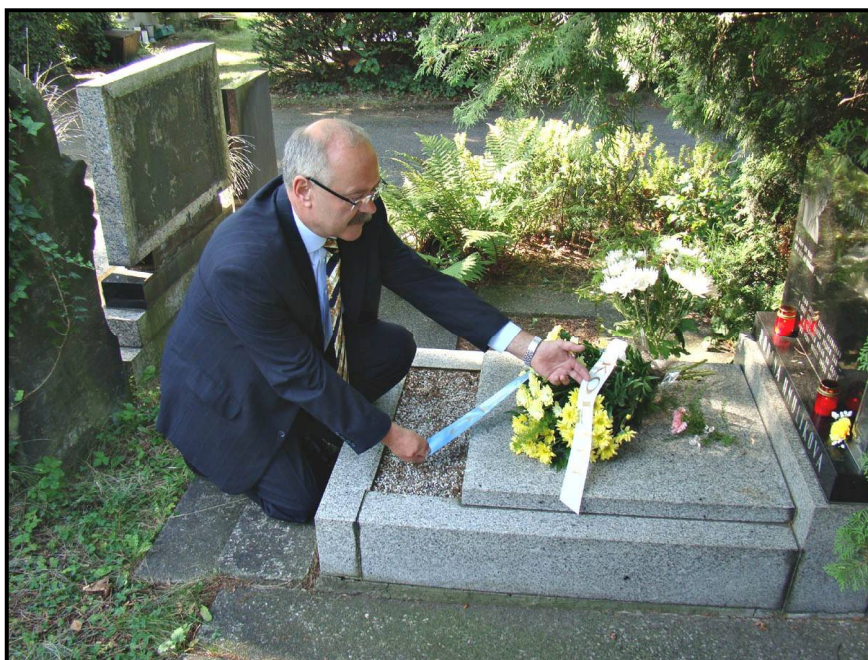
Olga Beránková Miroslav Beránek
matka otec

Jan
bratr

Obchodní tiskárny, n. p., provoz 16 Kolín

Starosta města Jiří Buřič u hrobu Miroslava Beránka dne 21. srpna 2009

Starosta města Jiří Buřič u hrobu Vladimíra Hnulíka dne 21. srpna 2009

Jak probíhal 21. srpen 1969 v Kolíně nevím. Pracoval jsem tehdy v Příbrami a vím zcela určitě, že to byl čtvrtek, tedy všední pracovní den. Jsem však přesvědčen o tom, že kromě velkého počtu příslušníků VB a členů Lidových milicí, kteří se pohybovali po celém obvodu jak Příbrami, tak určitě i Kolína, se v obou městech neudálo nic, co by stálo za zaznamenání. Zde, na úrovni okresních měst byla již situace normalizovaná, jak si to přály tehdejší orgány zločinné organizace, za kterou byla Komunistická strana Československa

zákonem č. 198/1993 Sb. správně označena demokraticky zvolenou Poslaneckou sněmovnou. Pamatuji si však, že když jsem se v pátek odpoledne 22. srpna 1969 vracel autobusem z Příbrami do Prahy a pak vlakem do Kolína, byla tehdejší zbraslavská dálnice průjezdná jen v jednom směru. Druhý směr této komunikace byl od Smíchova až daleko za hlavní město obsazen tanky a jinou bojovou technikou tehdejší Československé lidové armády Veřejné bezpečnosti a Lidových milicí. To vše zde bylo určitě připraveno k možnému zásahu v Praze.

Praha, ulice Na Příkopě, 21. srpna 1969 Foto Milan Linhart.